

ZÁPIS

z porady profesionálních knihoven okresu Zlín konané dne 22. 9. 2021 v Krajské knihovně Františka Bartoše ve Zlíně

Přítomni: S. Ondrášová, J. Sojová, Mgr. B. Krejčárková, Mgr. R. Jarková, Mgr. P. Nášel, K. Sobotíková, Dis., Mgr. G. Klabačková, T. Heinzová, S. Bravená, J. Vávrová
Ing. J. Kaňka, Ing. J. Tomancová, PhDr. Z. Svobodová

Omluveni: Bc. V. Adámková, J. Kapustová

Ing. Jan Kaňka

Informace z Konference Knihovny současnosti 2021 (Olomouc, 7. – 9. 9. 2021)

- Tématem největší knihovnické konference v České republice byla nová Koncepce rozvoje knihoven a její pilíře:
 - Knihovny jako pilíře občanské společnosti a přirozená centra komunit,
 - Knihovny jako vzdělávací a vzdělanost podporující instituce,
 - Knihovny jako správci kulturního a znalostního bohatství.
- V první části byly předávány Medaile Z. V. Tobolky a vystoupili zahraniční hosté.
- J. Kaňka se účastnil sekce *Knihovna jako kulturní instituce*. Mimo jiné ho zaujal ho příspěvek Romana Duba, ředitele [Městské knihovny v Písku](#) - Programová nabídka Městské knihovny Písek v nových podmínkách rekonstruované budovy a projekt Živá knihovna (Antonín Ferdan, Liberecká občanská společnost, o.s.). Aktivity živé knihovny spočívají v „půjčení“ konkrétních lidí se zajímavými osudy (anorektička, narkoman, gay,...) k popovídání mezi čtyřma očima. Celá metodika se nazývá Story café a zaměřuje se nejen na práci s předsudky a stereotypy, ale i na rozvoj kritického myšlení, podnikavosti a digitální dovednosti. Díky novým prvkům metoda daleko více odpovídá principům a potřebám celoživotního učení.
- Závěrečný den akce byl věnován stěžejním tématům a problematice českého knihovnictví.

Ing. J. Tomancová

Mezinárodní seminář CASLIN - Černá labuť a ty bílé (Blansko, 12. - 16. 9. 2021)

- Koronavirus tady je a buhví jak dlouho zůstane. Účastníci z řad zástupců větších knihoven a spolupracujících institucí z ČR a ze Slovenska pracovali na strategických scénářích budoucnosti knihoven. Hledali, co je dnes důležité pro knihovny a čím jsou ony důležité pro nový svět.

V úvodu semináře byla plénu přednesena přednáška socioložky Paulíny Tabery (Sociologický ústav AV ČR). Vybrané závěry:

- Česká společnost více důvěřuje mocenským institucím (armáda, policie, soudy), důvěra je konzistentní a má stoupající tendenci.
- Důvěra médiím klesá. Eroze důvěry různým typům médií není specifikem ČR.
- Církve jsou objektem setrvalé nedůvěry.
- Spokojenost s fungováním demokracie v ČR má pomalu rostoucí trend.
- V občanské angažovanosti dominují sportovní organizace a občanská zájmová sdružení, zcela minimálně jsou zastoupeny církve a politické strany.
- V dalším vývoji lze očekávat další upevňování důvěry, ale také znejistění globálními trendy: migrace, stárnutí populace, vývoj trhu práce, práce s dezinformacemi.
- Společnost je různorodá, ale ne nutně rozdělená.

Každá pracovní skupina připravila své strategické teze a následně z nich syntetizovala teze platné pro současný svět knihoven.

Vybrané teze (budou následně dostupné na webu semináře CASLIN):

- Knihovna svými službami a kvalifikovaným personálem nezaujatě překonává rozdíly ve společnosti a neutrálním způsobem kultivuje informační prostředí. Knihovna nesmí sklouznout k cenzuře informací. Je důvěryhodná.
- Knihovna rozšiřuje nabídku digitálních služeb a využívá technologie v takové míře, aby zachovala lidský rozměr služeb a současně jejich ekonomickou únosnost.
- Knihovny mají jednotný brand. PR využívá sdílené nástroje a služby konsorcia knihoven, které nabízí hotová řešení knihovně na míru.
- Knihovny jsou průvodci světem ověřených informací. Realizují vzdělávání pro širokou veřejnost v oblasti mediální gramotnosti. Zároveň poskytují svá kvalitní data dalším systémům, typicky Seznam a Wikipedie, které je zaindexují a zobrazí na prvních pozicích.
- Knihovny aktivně předcházejí bezpečnostním útokům, vedoucím například k diskreditaci dat čtenářů, prostřednictvím ICT. V knihovnách probíhají pravidelné bezpečnostní audity.
- Knihovny aktualizují a doplňují krizové plány, které obsahují nejen běžné hrozby (požár, povodeň, útok), ale i scénáře pro neočekávané události. Například kybernetický útok, pandemie, politická změna, výpadek veřejné infrastruktury, ekonomická krize.
- Knihovny zajišťují centralizované, důvěryhodné, bezbariérové a uživatelsky přívětivé online služby, přecházejí na centrální zajištění informační infrastruktury a kooperují při jejich rozvoji a provozování.
- Knihovny pomáhají státu a veřejné správě (krizové situace, sčítání lidu, e-government atd.)
- Knihovny zavádějí nové typy bezkontaktních a dodávacích služeb.

Ladislava Jiříčková

Jak na opravu knih – praktické rady a ukázky

Byly předvedeny různé možnosti oprav knih a nabídnuta případná další konzultace k této problematice. Knihařská dílna, Ladislava Jiříčková, telefon: 573 032 516, e-mail: jirickova@kfbz.cz

Odkaz na dokument Materiály pro ochranu a opravu knih -

<https://vmdelta.vkol.cz/cs/aktivity/konference-a-odborna-setkani/11--rocnik-odborne-konference/clanek/materialy-pro-ochranu-a-opravu-knih/>

Jana Tomancová (za využití podkladů od V. Adámkové)

Komentář k RF za I. pololetí – srovnání:

- Konzultací proběhlo více, dokonce bylo vykonáno stejně metodických návštěv, menší část z nich proběhla bez účasti zástupců obcí. *Komunikace se starosty či zástupci obcí je velmi důležitá!*
- Přibývá knihoven využívající k propagaci své činnosti sociální sítě. WiFi připojení mají všechny profi knihovny a 57 neprofesionálních knihoven.
- Porady a semináře – dvě akce proběhly on-line. Poděkování za přizpůsobení se situaci a zapojení do tohoto druhu komunikace. *Apel na uspořádání setkání knihovníků střediska.*
- Co se týká nákupu, zpracování a aktualizace KF jsou čísla s minulým rokem srovnatelná, více knih bylo zrevidováno – důsledek uzavření knihoven
- Potěšitelný je zájem o výměnné soubory na přání – počet i celkový počet výpůjček neustále stoupá. Paní Kurečková už oslovila ty, kterých se to týká, že na konci září proběhne cirkulace

VS pro pobočky MěK, děkujeme za spolupráci. V říjnu se uskuteční cirkulace podzimního VS (soubor bude mít 60 svazků). Jarní VS budou knihovny vracet v dubnu a v květnu 2022, VS bude končit a knihovny obdrží úplně nový soubor.

- Přes AKS půjčuje už 53 ze 77 obecních knihoven.
- Ve statistickém výkazu RF je nový ukazatel – *Praktická podpora vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit*. Praktickou pomocí rozumíme pomoc konkrétní knihovně při přípravě konkrétní akce. Do výkazu se nebudou zvláště vykazovat metodické návštěvy a konzultace na podporu vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit.

Pololetní kontroly RF:

- Navštíveno celkem 29 knihoven, z toho 9 profesionálních. Zbývá Slavičín a Jižní Svahy.
- V 9 případech byli přítomni zástupci obcí – zřizovatelů.
- Z plánovaných 18 revizí v obecních knihovnách je zcela ukončeno (včetně protokolu) 7 revizí, ostatní většinou probíhají, jsou před dokončením.
- Návštěvnost knihoven v souvislosti s koronavirem: Ve většině knihoven zaznamenávají po opakovaném uzavření knihoven a následných opatřeních propad v návštěvnosti i výpůjčkách.
- Pozitivní je, že se vzhled knihoven rok od roku zlepšuje. Vždycky se najde nějaká nová knihovna, vylepšení vzhledu apod.

2. kolo VISK 3:

- 135 žádostí, asi 8 projektů podpořeno. Většinou se jednalo o projekty, které přinášely něco nového do služeb knihoven, jen obnova techniky není dostatečný argument. Návratová zařízení – biblioboxy – byly hodně podpořeny, pravděpodobně i v souvislosti s pandemií a opakovaným uzavřením knihoven a tím i možností poskytnutí alespoň omezených služeb.

Anketa spokojenosti uživatelů knihoven končí na konci září. Knihovny, které posbírali minimálně 10 dotazníků, dostanou celkové výsledky zpracované.

Dotiční program IROP 2021 – 2027 (informace z Roadshow k tomuto programu)

Knihovny mohou žádat v rámci:

- Cíle 4.4. Kulturní dědictví a cestovní ruch (je zde asi 2,5 mld. Kč):
 - Základní knihovny obcí nad 10 000 obyvatel, knihovny vykonávající RF, knihovny se speciálním fondem
 - Na jeden projekt se počítá asi s 20 mil. Kč, využitelné pro rekonstrukce knihoven
- Cíle 5.1. Komunitně vedený místní rozvoj (CLLD) – Obecní knihovny
 - Projekty v rámci MAS, rekonstrukce a vybavení obecních profesionálních knihoven
- 1. výzvy IROP budou v 1. čtvrtletí roku 2022

Změna termínu: další porada se bude konat 24. listopadu!!!

Zuzana Svobodová – Vzdělávací akce

Pedagogické minimum pro knihovníky, 23., 30. 9., 7., 14., a 21. 10. 2021, 9:00 – 13.00 hod., sál B a C (VISK 2)

Knihovnické minimum, 5., 12., 19. a 26. října 2021, 9.00 – 15.00, sál C

Jak na dotazníky?, 27. října 2021, 8.30 – 13.00 hod., sál C (VISK 2)

Seminář pracovníků knihoven okresu Zlín, 3. 11. 2021, 13.00 – 17.00, sál B

Stylistika a pravopis písemné komunikace, 10. 11. 2021, 10.30 – 15.00 hod., sál A (VISK 2)

MS Word – pokročilé metody, 11. a 18. 11. 2021, 8.30 – 13.00 hod., sál C (VISK 2)

Britská detektivka, 1. 12. 2021, 9:00 – 13:00, sál A – vložné 100 Kč

Informace z městských knihoven a jejich středisek:

Napajedla – S. Ondrášová

- Halenkovice – 16. října 2021 bude otevřeno nové Kulturní a vzdělávací centrum. Probíhá nákup knih a aktualizace fondu.
- Žlutava – probíhá revize KF.
- Spytihněv – proběhla rekonstrukce knihovny, ale čeká se na nové regály, na které nyní nejsou finance. Termín otevření knihovny je neznámý. Nelze se spojit se starostou.
- Týden knihoven v městské knihovně – amnestie pro čtenáře, burza časopisů, registrace zdarma.

Vizovice – Mgr. B. Krejčířková

- Ublo – dokončuje se revize KF, nyní se dohledávají knihy.
- Probíhají nákupy knih pro obecní knihovny. Nyní, po znovuotevření, je o nákupy nových knih veliký zájem ze strany všech obecních knihoven v celém okrese Zlín.
- Městská knihovna – je veliký zájem o besedy ze strany škol.

Fryšták – Mgr. P. Nášel

- Kašava – revize KF.
- Ostrata – nový knihovník, byl mu doporučen e-learningový kurz Knihovnického minima.
- Metodické návštěvy proběhly v Lukovečku a Vlčkově. Vlčková se bude asi v roce 2022 stěhovat do nových prostor.
- Velké nákupy ve všech obecních knihovnách.
- V městské knihovně proběhla každoroční aukce dětských výtvarných prací. Vybralo se 1 500 Kč na nákup nových knih pro děti.
- 26. 9. beseda s Markem Orko Váchou, biologem a knězem o tématech našeho současného života.
- Bude beseda s Pavlou Jazairiovou.
- Letos má knihovna zkrácený rozpočet na nákup knih.
- Stěhování knihovny: Jadrníčkova vila, kam se měla knihovně stěhovat, má udržitelnost až do roku 2023, proto by bylo reálné stěhování až v roce 2025. Z toho důvodu se bude znovu jednat o rekonstrukci prostor ve stávajícím objektu v jiných místech.

Valašské Klobouky – J. Vávrová

- Nákupy nových knih pro obecní knihovny, metodické návštěvy.

- Vysoké Pole – bude uzavřena revize, probíhá dohledávání.
- Drnovice – začne revize.
- Vlachova Lhota – nedostali grant z VISK 3 na PC vybavení, bude podán znovu.
- V městské knihovně byly dlouhodobě problémy s personálním obsazením, v jednu dobu zůstala pouze jedna knihovnice. Nyní nastoupila nová pracovnice D. Krayemová, která se účastní pedagogického i knihovnického minima v krajské knihovně.
- Začínají se rozjíždět besedy pro školy, Virtuální univerzita třetího věku, knihovnické lekce.
- 19. 10. Beseda s Jiřím Jiljíkem – *Jdu Slováckem krásným*
- Dokončena revize v městské knihovně. Nedohledáno bylo 108 knih.
- Na pobočce ve Smolině dojde ke změně knihovnice.

Luhačovice – T. Heinzová

- Ludkovice – revize.
- Přes léto aktualizace fondu v obecních knihovnách. Dodělán úklid v Horní Lhotě a Ludkovicích. V Ludkovicích zplešnivělo 400 knih a musely se vyřadit. Vyřazování bude určitě ještě pokračovat.
- Petrůvka – bude výběrové řízení na vybavení knihovny. Knihy jsou zatím uloženy v krabicích, budou očištěny.
- Městská knihovna má nový bibliobox, čtenáři jsou spokojeni a hodně využívají, každý den bývá plný.
- Začaly se půjčovat e-knihy, velký zájem ze strany dětí.
- Z projektu bude nakoupen nový tablet.
- Začínají chodit studenti na praxi.
- Klub mladých knihovníků – každý čtvrtek setkávání dětí, návštěvy různých míst – pražirna, ordinace, aktivity v knihovně.

Jižní Svahy – K. Sobotíková, DiS.

- Velký Ořechov – stěhování do nových prostor, zatím jsou ponechány staré regály, ale budou nové.
- Březůvky – proběhla revize KF, kvůli ztrátě dat dvakrát.
- Provodov – nové regály, pochválena knihovnice pí. Buchwaldková, která byla zvolena Knihovnicí roku Zlínského kraje.
- Šarovy – nová knihovnice, přihlášena na knihovnické minimum.
- Veselá – oceněná knihovna Zlínského kraje, proběhla návštěva celostátní komise.
- Ještě proběhne revize v Doubravách a Tečovicích.
- Probíhá aktualizace a vyřazování fondu.
- Obvodní knihovna – velký nápor škol na besedy, do konce roku je naplánováno 70 besed. Knihovna spolupracuje s výtvarným kroužkem ZUŠ, nově spolupráce i s hudebním – koncerty v knihovně.
- Začátkem října bude otevřena Obvodní knihovna v Malenovicích, kde probíhala kompletní rekonstrukce.

Otrokovice – Mgr. R. Jarková

- Sazovice – revize, vyřazování a aktualizace fondu.
- Mysločovice – nákup a zpracování knih.
- Ostatní obecní knihovny chystají nákup na podzim.

- Tlumačov – nová fasáda budovy.
- Hostišová – zorganizován zájezd na Pustevny, během něhož byly účastníky vyplněny dotazníky ohledně spokojenosti se službami knihovny.
- Městská knihovna: návrat Mgr. Veroniky Zbiralové po mateřské dovolené, odchod Marie Škrabalové z pobočky Baťov do důchodu.
- Akce: „Dech v běžném životě“ – beseda s fyzioterapeutem, „Valašsko – zvyky a obyčeje“, pasování na čtenáře, burza knih.

Štítná nad Vláří – J. Sojová

- Rokytnice – náhle zemřela knihovnice, zaučuje se nová, výpomoc ze Slavičína. Rozpočet na nové knihy je 25 tisíc Kč. Při revizi bylo vyřazeno 400 knih.
- Jestřabí – vyřazování.
- Městská knihovna se opět zapojuje do Českého dne proti rakovině.
- Na podzim proběhne Trénink paměti – šest lekcí, pro účastníky zdarma, lektorku zaplatila obec – 2 200 Kč za celý cyklus.
- Každý čtvrtek se opět v knihovně schází maminky s dětmi.

Slavičín – Mgr. G. Klabáčková

- Obecní knihovny – vše funguje bez problému. V Rudimově proběhla revize a vyřazování knih. Probíhá nákup a zpracování knih pro všechny obecní knihovny.
- Akce v městské knihovně – cestovatelské besedy, exkurze po hrobech, památnících, pamětních deskách „Stezkou válečných hrdinů“, Den s knihou pro prvňáčka, vernisáž v rámci leteckého dne, paměťové kurzy, každotýdenní besedy pro soukromou školku Elánek, výtvarná a fotografická soutěž „Můj život v čase bezčasí“, talkshow Z. Czendlíka „Postel, hospoda, kostel“, atd.

Brumov – Šimona Bravená

- Návojná – nová knihovnice, nákup knih, vyřazování.
- Nedašova Lhota – grant na projektor a plátno, bude využíváno celou obcí. Mají odevzdané dotazníky.
- Městská knihovna: celé léto zástupy na hradě a v muzeu.
- Proběhne symposium o Ludvíku Vaculíkovi.
- Virtuální univerzita třetího věku, setkávání maminek s dětmi.

Důležité termíny:

- **Další porada profesionálních knihoven se uskuteční pravděpodobně 24. listopadu 2021**
- **Ukončení ankety spokojenosti uživatelů knihoven ke 30. 9. 2021**

Příloha:

- Přehled vzdělávacích akcí KKFBZ na 2. pololetí

Zapsala J. Tomancová a Z. Svobodová